

OPP-undersøgelse i Forsikring & Pensions medlemskreds, 2015

Af Mohamed Abdullahi Muqtar, 1. marts 2016

Om notatet

Forsikring & Pension har gennemført en medlemsundersøgelse om investeringer i offentlig-private partnerskaber (OPP). Notatet er en opfølgning på tidligere undersøgelser gennemført i 2011 og 2013, jf. [dette analysenotat](#).

Resultaterne fra den seneste medlemsundersøgelse om OPP repræsenterer i alt 16 selskaber, som udgør 75 pct. af markedet målt som andel af den samlede pensionsformue. Bemærk, at pensionsformuen er opgjort ultimo for regnskabsåret 2014. Hvor det er relevant, er svarene korrigeret i forhold til selskabernes andel af den samlede pensionsformue, således at selskaber med en høj andel af pensionsformuen vægter mere i svarprocent end selskaber, der forvalter en lavere andel af pensionsformuen.

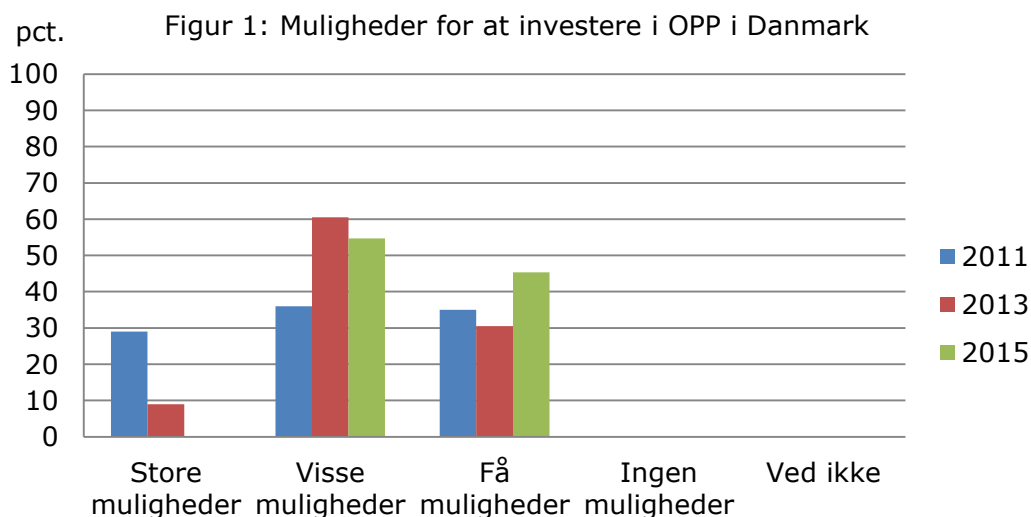
Notatet er delt op i følgende afsnit:

1. Muligheder og forventninger til OPP i Danmark
2. Nuværende investeringer i OPP
3. Forudsætninger for investeringer i OPP
4. Områder for fremtidige investeringer i OPP

1. Muligheder og forventninger til OPP i Danmark

I dette afsnit gennemgås hvilke muligheder selskaberne ser for at investere i OPP i Danmark samt forventningerne til investeringsniveauet i de kommende år.

Selskabernes vurdering af muligheder som investor i OPP i Danmark ses i figur 1 for årene 2011, 2013 og 2015. De adspurgte selskaber ser samlet set ringere muligheder for at investere i OPP i Danmark i 2015 sammenholdt med 2013. Bemærk, at ingen af de 16 adspurgte selskaber ser "store muligheder" for at investere i OPP i 2015; i 2013 var der knap 10 pct. af selskaberne med denne vurdering. Færre selskaber vurderer, at der er "visse muligheder" (fra 61 pct. i 2013 til 55 pct. i 2015), mens et stigende antal selskaber vurderer, at der er "få muligheder" (fra 31 pct. i 2013 til 45 pct. i 2015).

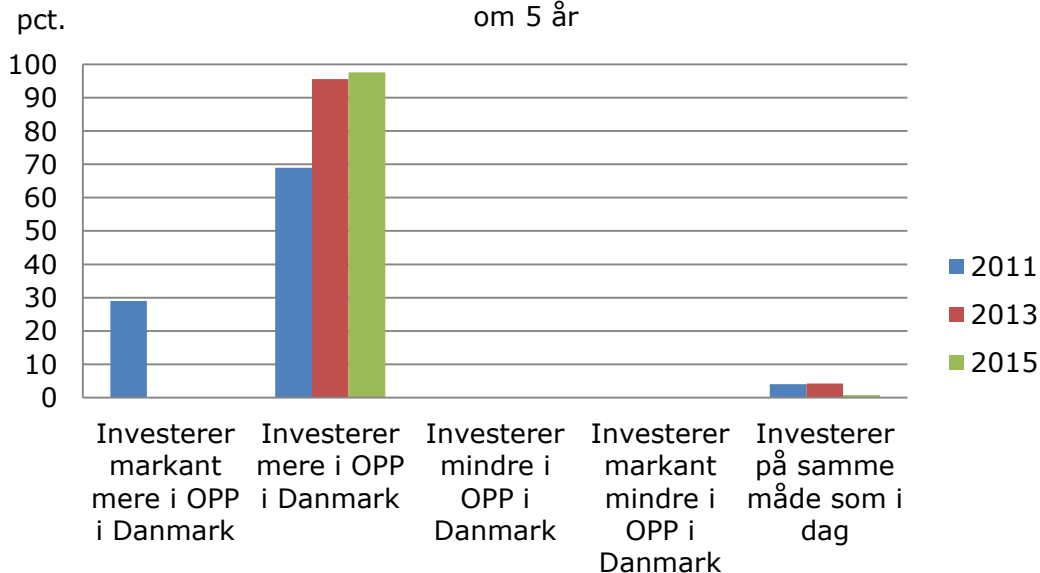
Kilde: Egne beregninger på spørgeskemadata fra hhv. 2011, 2013 og 2015. Deltagende selskaber har været blandt danske pensionselskaber, der repræsenterer hhv. 85 pct. af den samlede pensionsformue i 2011, 71 pct. i 2013 og 75 pct. i 2015.

Anm.: De afgivne svar er vægtet med selskabernes pensionsformue – dvs. et svar fra et stort selskab vægter mere end et svar fra et lille selskab.

Selskaberne har fortsat positive forventninger til investeringsniveauet i OPP i Danmark i de kommende år, jf. figur 2. I 2013 vurderede 96 pct. af selskaberne, at der i fremtiden bliver investeret mere i OPP i Danmark; i 2015 har 98 pct. denne vurdering. I medlemsundersøgelsen fra 2011 vurderede 30 pct. af

selskaberne, at der var udsigt til at selskaberne "investerer markant mere i OPP i Danmark". Der skete en betydelig afdæmpning af denne forventning i 2013. Optimismen er fortsat afdæmpet i 2015 – ingen af de adspurgte selskaber i 2015 forventer, at der investeres markant mere i OPP i Danmark i de kommende år. Forventningerne er således for alle praktiske formål uændrede fra 2013 til 2015.

Figur 2: Forventning til investeringsniveauet i OPP i Danmark om 5 år

Kilde: Egne beregninger på spørgeskemadata fra hhv. 2011, 2013 og 2015. Deltagende selskaber har været blandt danske pensionselskaber, der repræsenterer hhv. 85 pct. af den samlede pensionsformue i 2011, 71 pct. i 2013 og 75 pct. i 2015.

Anm.: De afgivne svar er vægtet med selskabernes pensionsformue – dvs. et svar fra et stort selskab vægter mere end et svar fra et lille selskab. For årene 2011 og 2013 blev selskaberne spurgt om deres forventning til investeringsniveauet om 10 år.

2. Nuværende investeringer i OPP

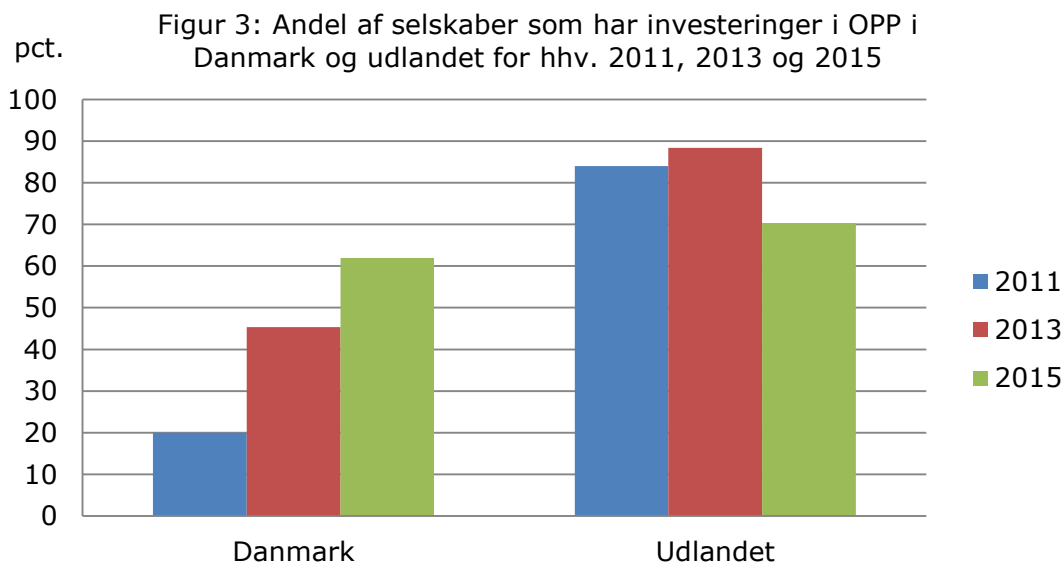
Andelen af selskaber, der har investeringer i OPP i Danmark, er stigende, jf. figur 3. I 2013 havde 45 pct. af selskaberne investeret i OPP i Danmark; i 2015 er dette tal steget til 62 pct. Udviklingen går i den modsatte retning, hvad angår investeringer i OPP i udlandet. Andelen af selskaber med investeringer i OPP i udlandet er faldet fra 88 pct. til 70 pct. point. Blandt de selskaber, der har investeringer i OPP (både Danmark og udlandet), udgør investeringer i OPP målt i forhold til de samlede investeringer mellem 0,5 pct. til 6,5 pct. I resten af dette afsnit ses der nærmere på, hvordan selskaberne foretager investeringer i OPP i hhv. Danmark og udlandet samt omfanget af OPP i forhold til det samlede investeringsniveau.

i. Andel af selskaber med investeringer i OPP i Danmark (62 pct.):

Blandt de 62 pct. af selskaberne, som har investeringer i OPP i Danmark, har 46 pct. af selskaberne svaret, at de har en eller flere direkte investeringer i OPP, mens de resterende 16 pct. investerer via en eller flere fonde. Ingen af de adspurgte selskaber kombinerer direkte investeringer med investeringer via fonde. De selskaber, som har oplyst deres investeringsniveau, har oplyst, at de har investeringer i OPP i Danmark i intervallet 0,3 – 5 mia. DKK.

ii. Andel af selskaber med investeringer i OPP i udlandet (70 pct.):

Ingen af de adspurgte selskaber har udelukkende direkte investeringer i OPP i udlandet. Af de 70 pct., som har investeringer i OPP i udlandet, har 50 pct. svaret, at de har investeringer via en eller flere fonde. De resterende 20 pct. har en kombination af direkte investeringer og investeringer via fonde. De selskaber, som har oplyst deres investeringsniveau, har oplyst, at de har investeringer i OPP i udlandet i intervallet 0,4 – 2 mia. DKK.

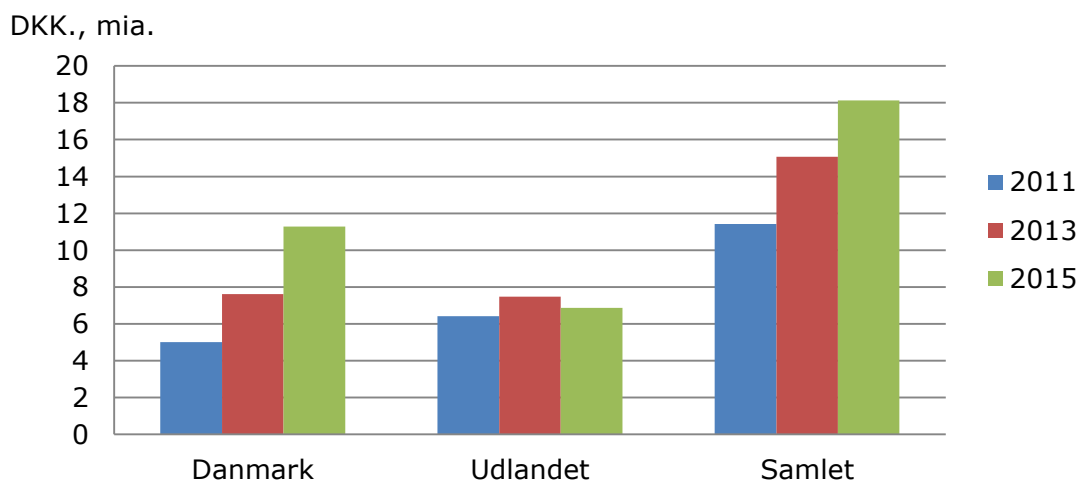
Kilde: Egne beregninger på spørgeskemadata fra hhv. 2011, 2013 og 2015. Antallet af deltagende selskaber har været blandt danske pensionskasser, der repræsenterer hhv. 85 pct. af den samlede pensionsformue i 2011, 71 pct. i 2013 og 75 pct. i 2015.

Anm.: De afgivne svar er vægtet med selskabernes pensionsformue – dvs. et svar fra et stort selskab vægter mere end et svar fra et lille selskab.

I figur 4 ses udviklingen i de samlede investeringer i OPP i Danmark og udlandet for årene 2011, 2013 og 2015. Set i forhold til medlemsundersøgelsen fra 2013 er de samlede investeringer i OPP steget med 20 pct. i 2015. De samlede investeringer i OPP for 2015 udgør over 18 mia. DKK.

Fra 2011 til 2013 var der en stigning på 52 pct. i investeringerne i OPP i Danmark; ifølge den seneste medlemsundersøgelse er investeringerne yderligere steget med 48 pct. siden 2013. Det modsatte er gældende for investeringer i OPP i udlandet. Det fremgår af figur 4, at der var en svag stigning i disse investeringer på ca. 16 pct. fra 2011 til 2013. Siden 2013 er investeringerne i OPP i udlandet faldet med ca. 8 pct.

Figur 4: Samlede investeringer i OPP i Danmark og udlandet

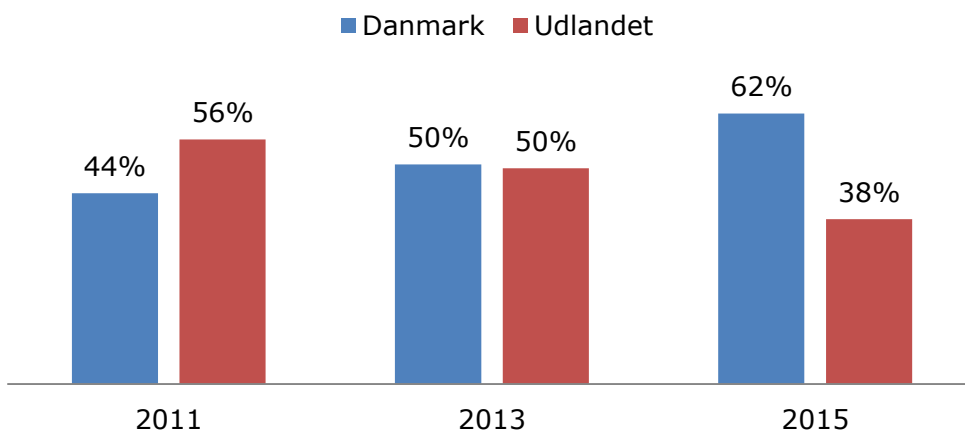

Kilde: Egne beregninger på spørgeskemadata fra hhv. 2011, 2013 og 2015. Deltagende selskaber har været blandt danske pensionskasser, der repræsenterer hhv. 85 pct. af den samlede pensionsformue i 2011, 71 pct. i 2013 og 75 pct. i 2015.

Anm.: Der er kun medtaget beløb for selskaber, der har deltaget i undersøgelsen.

Hvad angår fordelingen af investeringer i Danmark og udlandet, fremgår det af figur 5, at selskaberne investerer en større andel af de samlede OPP-investeringer i Danmark set i forhold til 2013. Andelen af investeringer i OPP i Danmark er steget fra 50 pct. i 2013 til 62 pct. i 2015.

Figur 5: Fordeling af investeringer i OPP i pct.

Kilde: Egne beregninger på spørgeskemadata fra hhv. 2011, 2013 og 2015. Deltagende selskaber har været blandt danske pensionskasser, der repræsenterer hhv. 85 pct. af den samlede pensionsformue i 2011, 71 pct. i 2013 og 75 pct. i 2015.

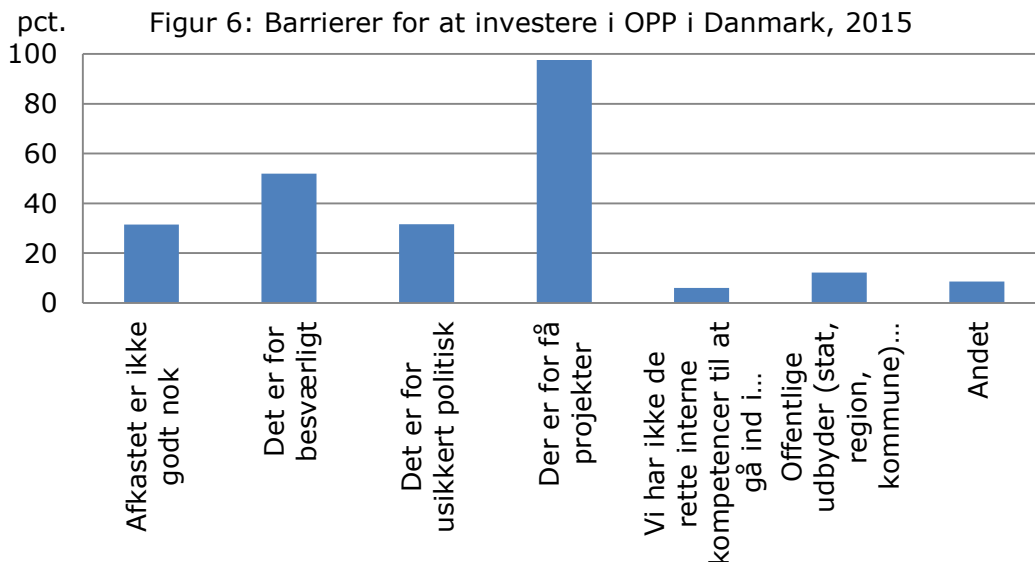
Anm.: Der er kun medtaget beløb for selskaber, der har deltaget i undersøgelsen.

3. Forudsætninger for investeringer i OPP

I dette afsnit vil selskabernes opfattelse af forudsætningerne for at foretage investeringer i OPP blive belyst. Både dette afsnit samt afsnit 4 indeholder udelukkende tal for 2015, da svarkategorierne er ændret siden den seneste medlemsundersøgelse i 2013.

Hvad angår barriererne, er den største barriere for at investere i OPP i Danmark fortsat den samme som i 2013; 98 pct. af selskaberne mener, at der er for få projekter af den rette størrelse, jf. figur 6. I 2013 havde 94 pct. af selskaberne den samme vurdering. Som noget nyt oplever selskaberne, at den næststørste barriere er, at investeringer i OPP i Danmark er for besværlige. Fra 2013 til 2015 er denne svarkategori steget fra ca. 20 pct. til over 50 pct.

Figur 6: Barrierer for at investere i OPP i Danmark, 2015

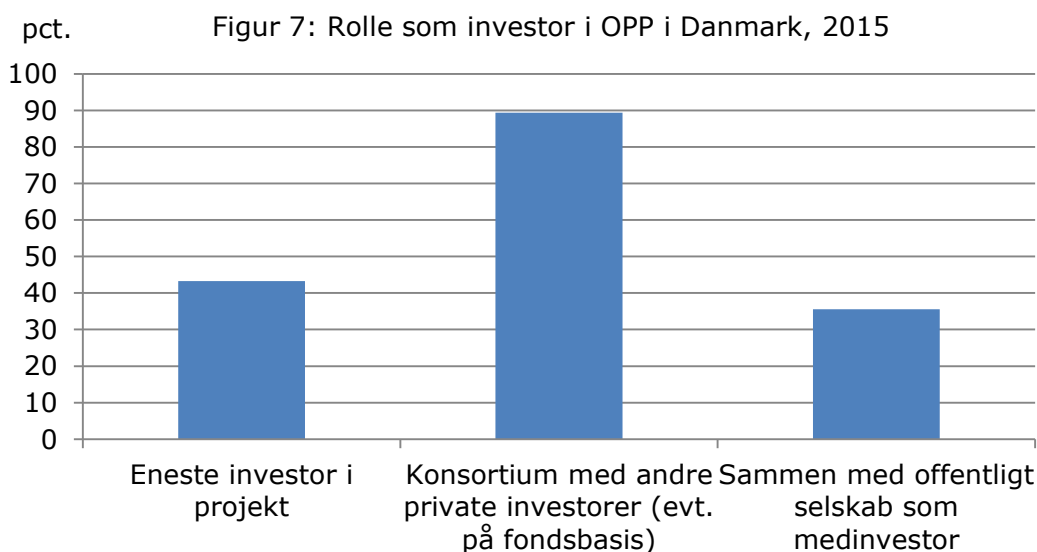

Kilde: Egne beregninger på spørgeskemadata foretaget blandt 16 selskaber som repræsenterer 75 pct. af den samlede pensionsformue.

Anm.: De afgivne svar er vægtet med selskabernes pensionsformue – dvs. et svar fra et stort selskab vægter mere end et svar fra et lille selskab. Selskaberne har haft mulighed for at afgive flere svar.

I tråd med de tidligere medlemsundersøgelser er selskaberne blevet spurgt til hvilke roller, der er mest interessante i forhold til at investere i OPP-projekter, jf. figur 7. Det ses, at selskaberne fortsat fortrækker at indgå i et konsortium. I 2013 var ca. 82 pct. af de adspurgte selskaber interesserede i at indgå i et konsortium med andre private investorer. Den seneste medlemsundersøgelse viser, at tallet nu er steget til 89 pct. point. 43 pct. af selskaberne svarer, at de

er interesseret i at indgå i OPP-projekter som den eneste investor, mens 36 pct. svarer, at de er interesseret i at indgå i OPP-projekter med et offentligt selskab som medinvestor.

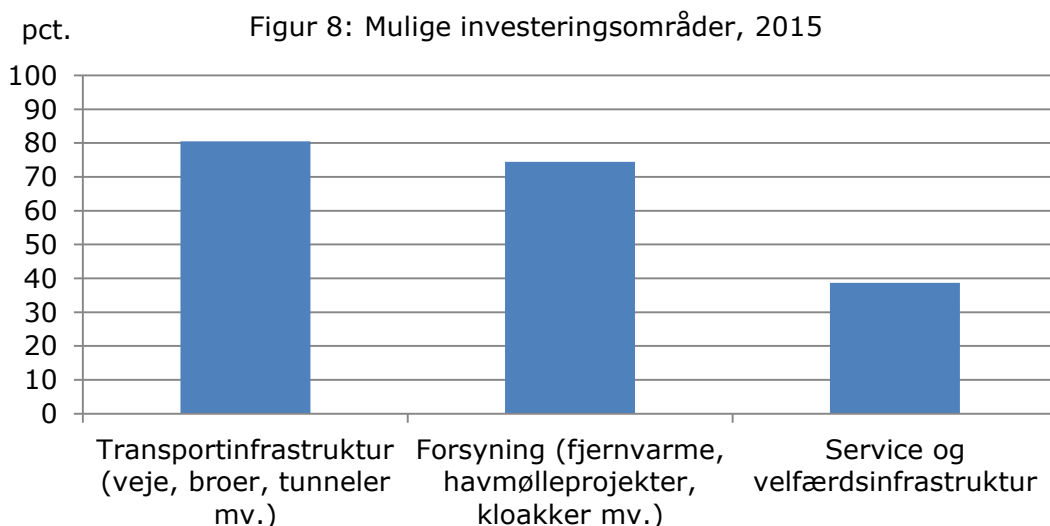

Kilde: Egne beregninger på spørgeskemadata foretaget blandt 16 selskaber som repræsenterer 75 pct. af den samlede pensionsformue.

Anm.: De afgivne svar er vægtet med selskabernes pensionsformue – dvs. et svar fra et stort selskab vægter mere end et svar fra et lille selskab. Selskaberne har haft mulighed for at afgive flere svar.

4. Områder for fremtidige investeringer i OPP

Forsikring & Pensions medlemskreds vurderer, jf. figur 8, at de mest interessante OPP-projekter hører under kategorien "transportinfrastruktur" (80 pct.). 74 pct. af de adspurgte selskaber er interesseret i "forsyning", mens 39 pct. af selskaberne svarer at "service og velfærdsinfrastruktur" har interesse.

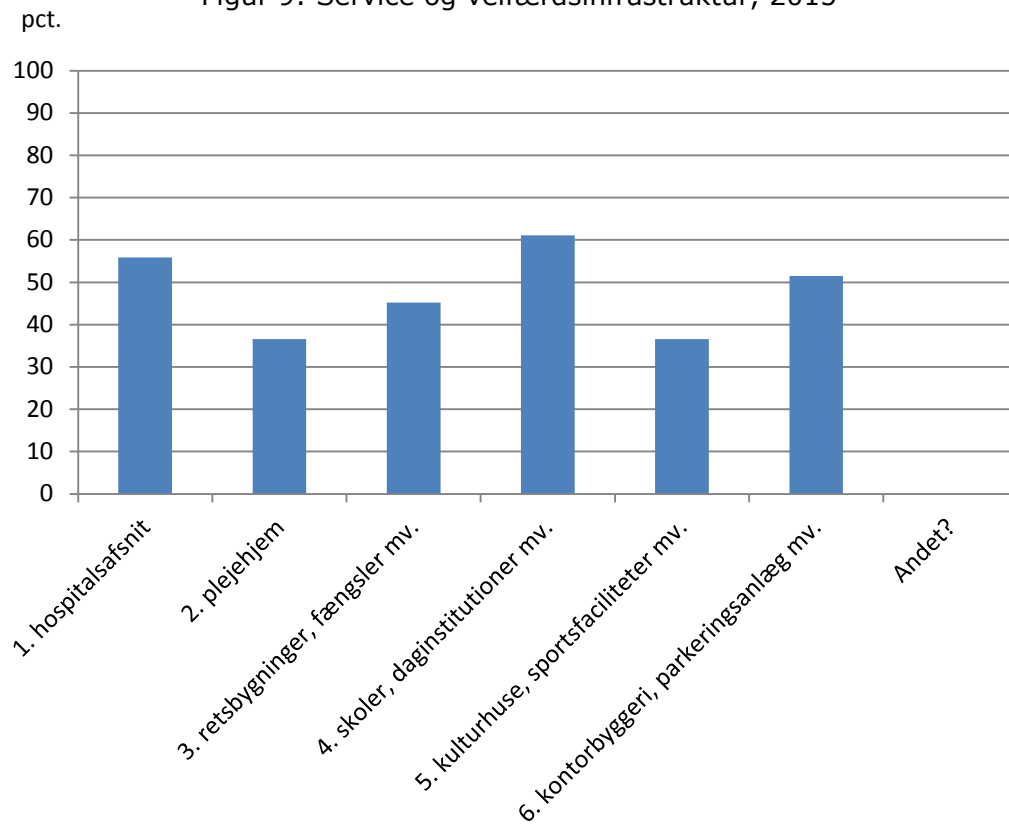

Kilde: Egne beregninger på spørgeskemadata foretaget blandt 16 selskaber som repræsenterer 75 pct. af den samlede pensionsformue.

Anm.: De afgivne svar er vægtet med selskabernes pensionsformue – dvs. et svar fra et stort selskab vægter mere end et svar fra et lille selskab. Selskaberne har haft mulighed for at afgive flere svar.

I en underopdeling af "service og velfærdsinfrastruktur" ses det, at interessen for at investere i denne hovedkategori er størst for "skoler og daginstitutioner" (61 pct.), jf. figur 9. 56 pct. af selskaberne peger på "hospitalsafsnit", 52 pct. på "kontorbyggerier/parkeringsanlæg" og 45 pct. på "retsbygninger/fængsler".

Figur 9: Service og velfærdsinfrastruktur, 2015

Kilde: Egne beregninger på spørgeskemadata foretaget blandt 16 selskaber, som repræsenterer 75 pct. af den samlede pensionsformue.

Anm.: De afgivne svar er vægter med selskabernes pensionsformue – dvs. et svar fra et stort selskab vægter mere end et svar fra et lille selskab. Selskaberne har haft mulighed for at afgive flere svar.